

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije

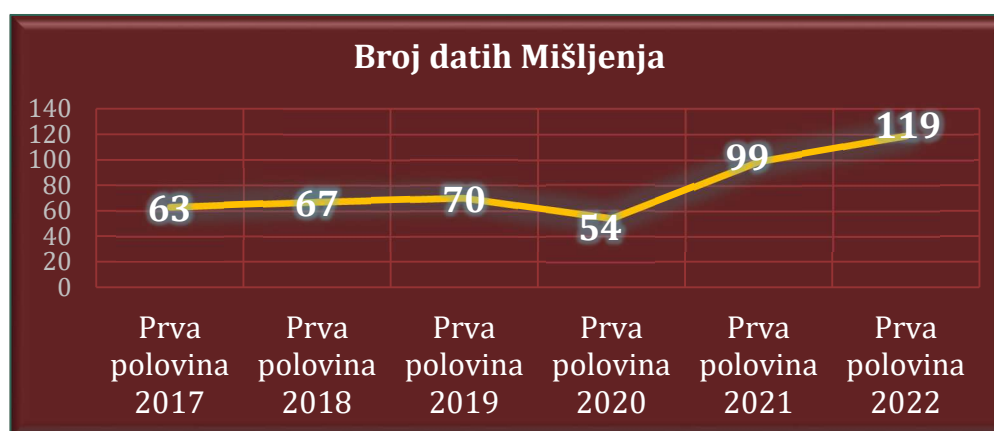
REZIME REZULTATA RADA ASK U PRVOJ POLOVINI 2022. GODINE

ASK

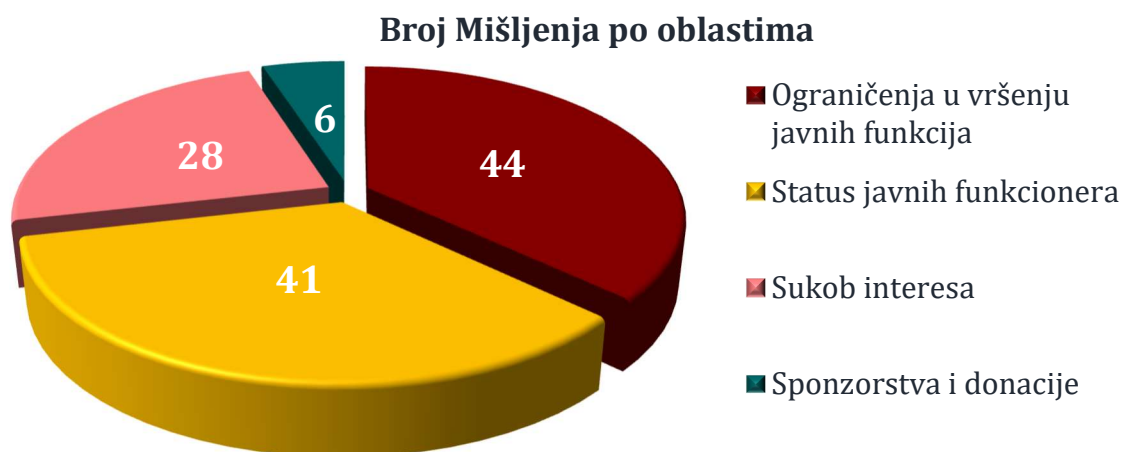
Podgorica, jul 2022. godine

SPREČAVANJE SUKOPA INTERESA JAVNIH FUNKCIONERA I OGRANIČENJA U VRŠENJU JAVNIH FUNKCIJA

Agencija za sprječavanje korupcije (ASK) je u prvoj polovini 2022, postupajući po svim primljenim zahtjevima, **dala 119 Mišljenja o postojanju sukoba interesa i ograničenja u vršenju javnih funkcija**, za 20,2% više nego u istom izvještajnom periodu prethodne godine i najviše na polugodišnjem nivou od 2017. godine.

To je **rezultat intenzivne kampanje** usmjerene na jačanje svijesti javnih funkcionera u pogledu poštovanja obaveza propisanih Zakonom, ali i **rasta povjerenja u ASK, njen značaj i kvalitet rada**.

Agencija je u prvih šest mjeseci 2022. pokrenula **11 upravnih postupaka** u ovoj oblasti (10 sprečavanje sukoba interesa i 1 ograničenja u vršenju javnih funkcija). **Okončano je 16 postupaka** (uključujući predmete iz prethodnog perioda) i **u 14 Odluka utvrđeno kršenje Zakona - 10 sukob interesa i 4 ograničenja u vršenju javnih funkcija**.

Na osnovu datih Mišljenja i donijetih Odluka Agencije **podnijeto je 8 ostavki javnih funkcionera** (7 nakon datih Mišljenja i 1 na osnovu Odluke), dok je konstatovan i **1 prenos**

upravljačkih prava u privrednom društvu, kao i 1 rješenje o prestanku radnog odnosa u privrednom društvu u državnom vlasništvu.

Zbog kršenja odredaba ZSK koje se odnose na oblast **ograničenja u vršenju javnih funkcija**, Agencija je u podnijela **1 zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka** nadležnim sudovima za prekršaje. **Okončan je 1 postupak** po zahtjevu iz 2021. godine, u kojem je izrečena **opomena i oduzeta imovinska korist u iznosu od 474,30 €.**

KONTROLA PRIMLJENIH POKLONA, DONACIJA I ZAKLJUČENIH SPONZORSTAVA

Agenciji su u **zakonskom roku** do kraja marta:

- **22 organa vlasti** prijavila **203 poklona** primljena tokom **2021. godine**, dok je ukupno **160 organa vlasti** na državnom i lokalnom nivou dostavilo **obavještenja da nijesu primali poklone** u toku 2021. godine;
- **30 organa vlasti** prijavilo **137 sponzorstava**;
- **229 organa vlasti** prijavilo **2.168 donacija** iz 2021. godine;
- **131 organa vlasti** dostavio obavještenje da **nijesu primali donacije i sponzorstva** u toku 2021. godine.

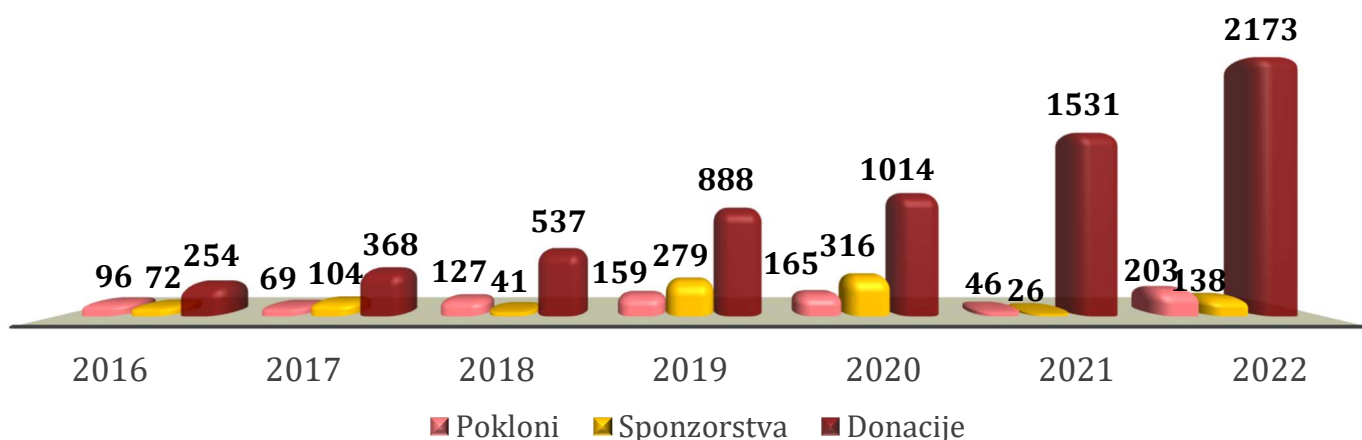
U II kvartalu 2022. godine Agenciji je od strane:

- ✓ **1 organa vlasti** prijavljeno ukupno **1 sponzorstvo i 5 donacija**;
- ✓ **9 organa vlasti** dostavilo je obavještenje da **nijesu primali donacije i sponzorstva** u toku 2021. godine.

U 2022. godini nastavljen je **trend rasta prijavljenih donacija (za 42% više u odnosu na prethodnu godinu)**, zabilježen je i **rast prijavljenih poklona (četiri i po puta više u odnosu na prethodnu godinu i najviše od početka rada ASK)**, a **veći je i broj prijavljenih sponzorstava (petostruko više u odnosu na prethodnu godinu)**.

Djelujući preventivno, Agencija je blagovremeno u I kvartalu 2022. **upućivala dopise i obavještenja organima vlasti o njihovoj zakonskoj obavezi** da blagovremeno podnesu izvode iz evidencije poklona i izvještaje o primljenim sponzorstvima i donacijama sa pratećom dokumentacijom, do kraja marta tekuće za prethodnu godinu.

Broj prijavljenih poklona, sponzorstava i donacija po godinama

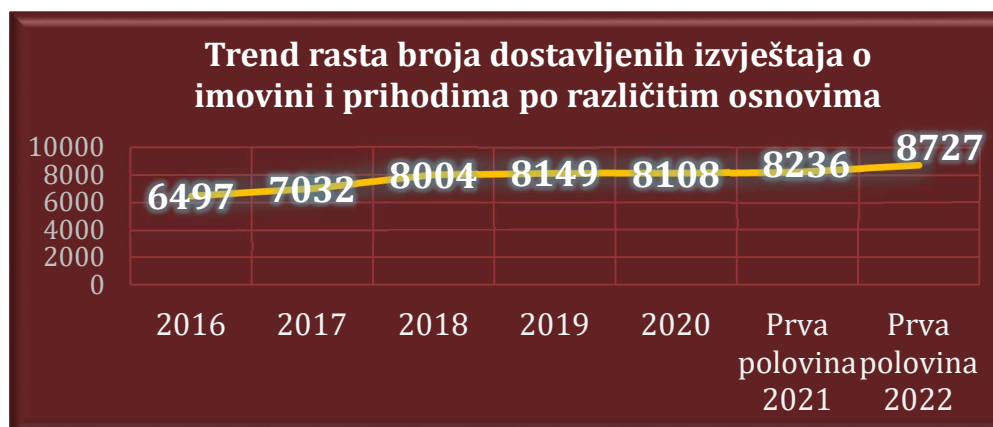

Svi dostavljeni izvodi iz evidencije poklona i izvještaji o primljenim sponzorstvima i donacijama su **administrativno provjereni i objavljeni na internet stranici ASK¹**, dok je na osnovu provjere primljenih izvještaja u II kvartalu 2022. godine **utvrđeno ukupno 27 nepravilnosti, na osnovu kojih su pokrenuti prekršajni postupci:**

- ✓ **26 zahtjeva** za pokretanje prekršajnih postupaka **zbog kršenja odredbe ZSK koja propisuje obavezu organa vlasti da do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu Agenciji dostavi izvještaj o primljenim donacijama sa kopijom dokumentacije;**
- ✓ **1 zahtjev** zbog kršenja odredbe ZSK koja propisuje obavezu odbijanja poklona u zakonom predviđenim slučajevima.

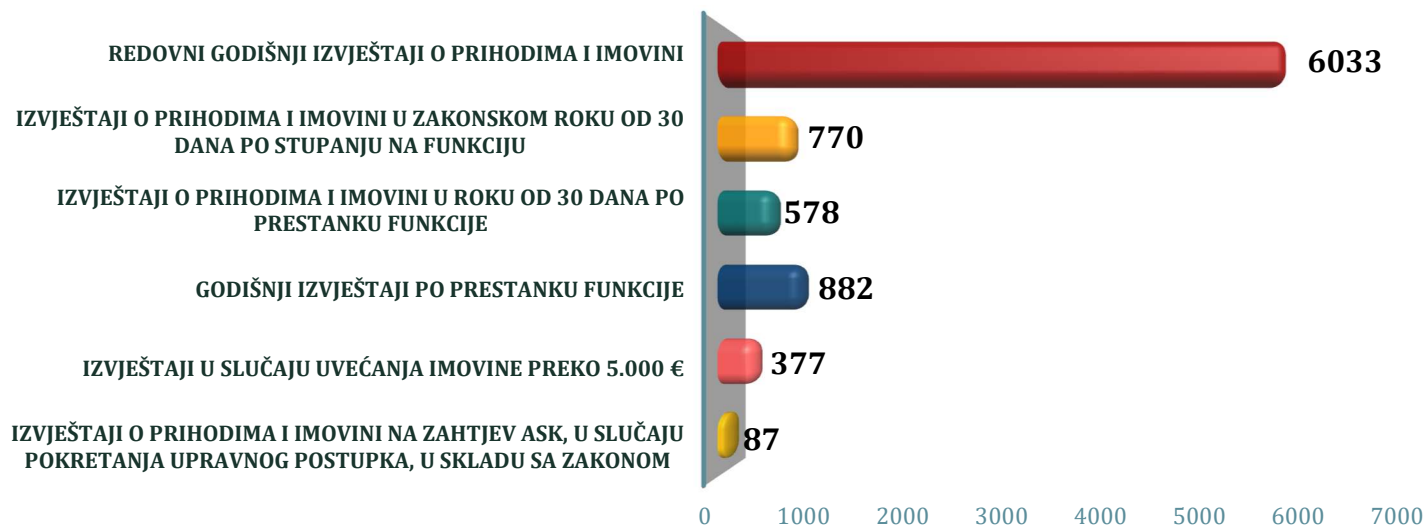
PROVJERA IZVJEŠTAJA O PRIHODIMA I IMOVINI

Agenciji je u prvoj polovini 2022. godine dostavljeno ukupno **8.727 izvještaja o prihodima i imovini** po različitim osnovima podnošenja, za **6% više u odnosu na isti izvještajni period prethodne godine** i više u odnosu na godišnje nivoe prvih pet godina rada Agencije.

Rast broja dostavljenih izvještaja posljedica je **povećanja broja novoimenovanih javnih funkcionera**, kao i **većeg broja izvještaja koje javni funkcioneri dostavljaju po prestanku funkcije**. Ovim je dodatno **povećan obim rada** nadležnog Odsjeka, posebno u dijelu administrativno-tehničke provjere izvještaja.

¹ <https://portal.antikorupcija.me:9343/acamPublic/poklonSearch.htm>
<https://portal.antikorupcija.me:9343/acamPublic/donacijaSearch.htm>

Svi pristigli izvještaji su administrativno-tehnički obrađeni. Tom prilikom, evidentirano je 25 izvještaja javnih funkcionera koji upućuju na nepravilnosti iz domena ograničenja u vršenju javne funkcije. Agencija je u odnosu na njih pokrenula postupak kontrole po službenoj dužnosti.

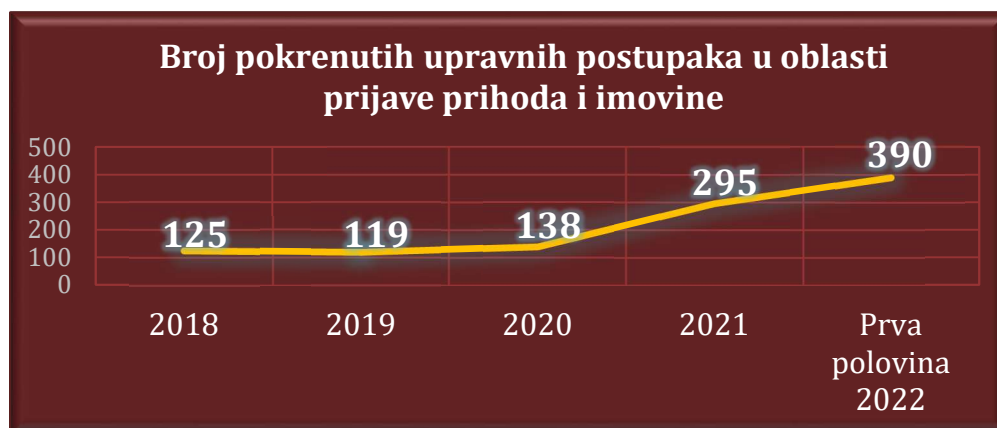
Od 01.01. do 30.06.2022. godine dostavljena su ukupno 6.033 redovna godišnja izvještaja o prihodima i imovini. U zakonom propisanom roku do 31. marta 2022. godine javni funkcioneri i državni službenici dostavili su 5.659 izvještaja, čime je njih 95% ispunilo svoju zakonsku obavezu. Procenat ispunjenosti ove zakonske obaveze u 2022. godini je za oko 5% veći u odnosu na 2021. (90,12%).

U II kvartalu je, u skladu sa Godišnjim planom provjera, započeta provjera tačnosti i potpunosti podataka u izvještajima o prihodima i imovini. S tim u vezi, izvršena je provjera 749 izvještaja o prihodima imovini, čime je već provjereno 56,3% izvještaja od predviđenih 1.330. Pored toga, nadležni Odsjek je, postupajući po službenoj dužnosti, u prvoj polovini 2022. započeo provjeru tačnosti i potpunosti dodatnih 38 izvještaja o prihodima i imovini. U 16 izvještaja utvrđena su moguća kršenja zakona i predmeti su dostavljeni nadležnom Odsjeku za pokretanje upravnih i prekršajnih postupaka.

Dodatna provjera izvještaja, kao najsloženiji vid kontrole prihoda i imovine javnih funkcionera, u skladu sa Godišnjim planom provjere za 2022, započeta je u II kvartalu i trajeće do kraja godine.

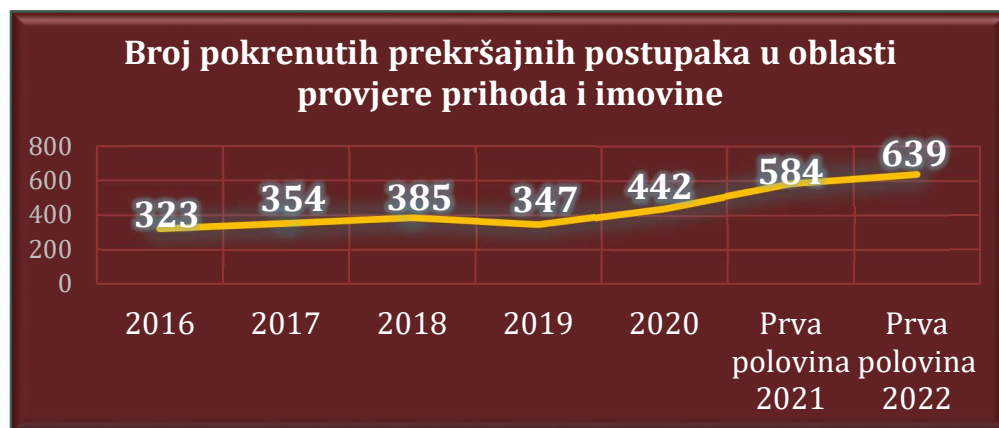
U vezi sa dodatnom provjerom koja je započeta u III kvartalu 2021. godine, do kraja marta 2022. pokrenuti su postupci protiv 20 javnih funkcionera koji su bili predmet te provjere i svi su u toku.

Agencija je već u prvoj polovini 2022. pokrenula 390 upravnih postupaka u oblasti prijave prihoda i imovine, značajno više u odnosu na godišnji nivo prethodne četiri godine rada, što je prvenstveno generisano većim brojem pokrenutih upravnih postupaka koji se odnose na netačne i nepotpune podatke u izvještajima.

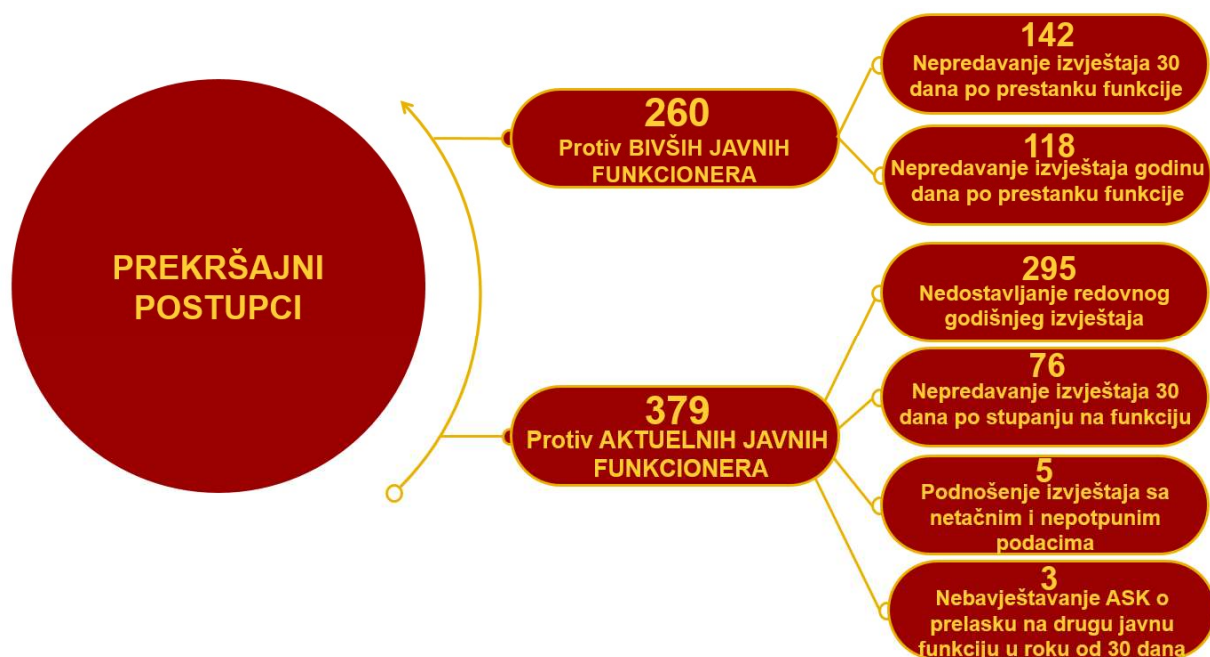

Okončano je 216 postupaka (uključujući predmete iz prethodnog perioda) i u **95% Odluka (205) utvrđeno kršenje Zakona**, što je **značajno više u odnosu na iste izvještajne periode prethodne tri godine rada ASK.**

Broj pokrenutih prekršajnih postupaka u prvoj polovini 2022. godine u ovoj oblasti je za **oko 10% veći u odnosu na isti izvještajni period u 2021. godini**, a **značajno veći od godišnjeg nivoa prethodnih godina rada ASK.** To je uslovljeno **intenzivnim radom i proaktivnim pristupom ASK.**

Neselektivnim pristupom, Agencija je pokrenula **prekršajne postupke i protiv bivših i protiv aktuelnih javnih funkcionera.**

Krajem 2020. godine započeto je praćenje tzv. stila života javnih funkcionera, u cilju provjere uvećanja imovine javnih funkcionera, koristeći za to javno dostupne podatke, kao i saznanja iz medija, i upoređujući ih sa bazama podataka kojima ASK ima pristup, uz pridržavanje zakonskog okvira propisanog članovima 23 i 30 ZSK.

U tom smislu, Agencija je u II kvartalu 2022. godine **jedan predmet dostavila Specijalnom državnom tužilaštvu**.

U cilju efikasne primjene zakonskih odredaba koje se odnose na izvještaje o prihodima i imovini, Agencija je intenzivirala aktivnosti na planu pružanja podrške obveznicima podnošenja izvještaja, a radi bližeg upoznavanja sa zakonskim obavezama i uklanjanja potencijalnih nejasnoća, posebno u kontekstu samog procesa podnošenja izvještaja. U tom smislu, **Agencija je dopisom obavijestila novoimenovane javne funkcionere u Prijestonici Cetinje, te opštinama Mojkovac, Petnjica, Berane i Ulcinj, kao i funkcionere 43. Vlade Crne Gore i Generalni sekretarijat Vlade o obavezama shodno ZSK. Takođe, ASK je izradila priručnik za popunjavanje izvještaja o prihodima i imovini**, dok je, u saradnji sa UNDP, izrađena i na sajtu ASK objavljena **video obuka za popunjavanje izvještaja**.

KONTROLA FINANSIRANJA POLITIČKIH SUBJEKATA I IZBORNIH KAMPANJA

U oblasti **finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja** Agencija je nastavila sa sprovođenjem aktivnosti na planiran i sistematičan način u cilju dosljednog praćenja sprovođenja Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (ZFPSiK) i kontrole sprovođenja i poštovanja svih propisanih zabrana i ograničenja tokom izbornih kampanja.

U I kvartalu 2022. godine održani su lokalni izbori u Beranama i Ulcinju, te otpočela izborna kampanja za lokalne izbore u Tivtu, dok su u II kvartalu za 23. oktobar 2022. odgođeni prethodno raspisani lokalni izbori u ukupno 10 opština (Budva, Plužine, Žabljak, Bijelo Polje, Šavnik, Podgorica, Bar, Kolašin, Danilovgrad i Pljevlja). Činjenica da su obaveze, zabrane i ograničenja propisana ZFPSiK na taj način produžene do dana održavanja izbora, kao i mjesec nakon održavanja, i da se primjenjuju na teritoriji cijele Crne Gore, uslovlila je da se **značajan dio kadrovskih kapaciteta ASK usmjeri na nadzor i kontrolu kampanje**.

Po svim osnovima rada Agencije u ovoj oblasti, u prvoj polovini 2022. godine ASK je **izvršila kontrolu 20.491 dostavljenog izvještaja od strane obveznika ZFPSiK o redovnom radu i u toku izbornih kampanja za već održane lokalne izbore², kao i za izbore zakazane za 23. oktobar**.

Kada je u pitanju redovan rad obveznika ZFPSiK, dostavljen je ukupno 151 izvještaj/dokument, od čega 95 izvještaja/obavještenja političkih subjekata.³

Kategorije dostavljenih izvještaja/obavještenja	Broj dostavljenih izvještaja	Broj evidentiranih obveznika	Procenat poštovanja obaveze
Godišnji konsolidovani izvještaj za 2021.	51	68	75%
Odluke o visini članarine za 2022.	50 ⁴	63	88,9%

U kontekstu izbornih kampanja, **Agencija je kontrolisala ukupno 20.340 izvještaja i drugu prateću dokumentaciju:**

- ✓ **121** od strane **političkih subjekata**/izbornih lista;
- ✓ **20.108** od strane **organa vlasti**;
- ✓ **111** od strane **pružalaca usluga medijskog oglašavanja**.

² Agenciji su u I kvartalu 2022. dostavljeni izvještaji tokom izbornih kampanja za lokalne izbore održane u Beranama i Ulcinju, kao i za izbore koji su tada bili raspisani za Opštinu Tivat. Takođe, u januaru je dostavljen i dio izvještaja koji su se odnosili na izbornu kampanju za izbore koji su u decembru 2021. održani u Mojkovcu, Petnjici i Prijestonici Cetinje

³ Agencija, u skladu sa zakonskim ovlaštenjima, vrši i nadzor nad sprovođenjem obaveze Ministarstva finansija i organa 25 lokalnih uprava nadležnih za poslove finansija da najkasnije do 31. januara donesu Odluku o visini budžetskih sredstava za finansiranje redovnog rada političkih subjekata, a zatim je i objave na svojoj internet stranici u roku od sedam dana od donošenja. S tim u vezi, donesene su ukupno 23 odluke o finansiranju redovnog rada, 23 odluke o finansiranju rada ženskih organizacija, kao i 2 obavještenja

⁴ Šest političkih subjekata je u 2021. godini dostavilo Odluku o visini članarine za 2022.

Proaktivno djelujući, Agencija je, radi dostavljanja izvještaja u roku, kao i kod uočenih tehničkih nepravilnosti, uputila ukupno 2.133 upozorenja (2.101 organima vlasti i 32 političkim subjektima), na koja su svi pozitivno reagovali.

Takođe, izvršeno je i 539 kontrola poštovanja zabrana i ograničenja u toku izbornih kampanja. Dodatno je izvršena kontrola 14 propisanih zabrana, odnosno provjera i kontrola 2.199 lica davalaca priloga političkim subjektima.

Uprkos zakonskim ograničenjima zbog kojih nije mogla pokrenuti prekršajne postupke u svim slučajevima utvrđenih nepravilnosti, Agencija je u već **prvoj polovini 2022. godine** zbog kršenja ZFPSiIK pokrenula ukupno **120 prekršajnih postupaka, značajno više u odnosu na godišnje nivoe od 2017. do 2020. godine**, a nešto manje od ukupnog broja prekršajnih postupaka pokrenutih tokom cjelokupne 2021. godine.

U izvještajnom periodu podnijeta su **3 prigovora** zbog sumnji u kršenje Zakona i **pokrenuta 3 postupka**, koji su u toku.

DONOŠENJE I SPROVOĐENJE PLANOVA INTEGRITETA

U prvoj polovini 2022. godine ukupno **17 organa vlasti po prvi put je donijelo rješenje o određivanju menadžera integriteta**. Od početka godine **111 organa** odredilo je novo lice za menadžera integriteta. Ukupan broj organa vlasti koji su odredili menadžera integriteta od 1. januara 2016. godine je **727 – 99,3%**.

Od početka godine ukupno **16 organa usvojilo je svoj prvi plan integriteta**. Od početka godine plan integriteta je revidiralo 14 organa vlasti. Ukupno su **723 organa vlasti dostavila plan integriteta** Agenciji od 1. januara 2016. godine – **98,8%**.

Od početka godine Agenciji je dostavljeno ukupno **698 izvještaja o sprovođenju plana integriteta za prethodnu godinu**.

Zbog kršenja odredaba ZSK koje se odnose na obavezu podnošenja Izvještaja o sprovođenju plana integriteta do 15. aprila tekuće godine za prethodnu godinu, Agencija je u II kvartalu

2022. godine nadležnim sudovima za prekršaje podnijela ukupno **25 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka**.

U izvještajnom periodu okončano je šest predmeta po zahtjevima (5 iz 2021, 1 iz 2022), od kojih su u pet izrečene sankcije – četiri novčane kazne u ukupnom iznosu od 4.500€ i jedna opomena.

METODOLOGIJA ZA PROCJENU PRIMJENE ANTIKORUPCIJSKIH MJERA

Primjenjujući **Metodologiju za procjenu primjene antikorupcijskih mjera**, koja je krajem 2021. godine sačinjena u saradnji sa UNDP u Crnoj Gori, u prvoj polovini 2022. godine izrađeni su **pojedinačni izvještaji o procjeni primjene antikorupcijskih mjera** u organima koji su prethodno dostavili dokumentaciju. Izrađena su i **dva sektorska izvještaja**, koja sadrže i rang liste organa vlasti u odnosu na njihov učinak u primjeni antikorupcijskih mjera. Takođe, **organi već rade na ispunjavanju preporuka sadržanih u pomenutim izvještajima**.

Procjena je ukazala da je potrebno jačati unutrašnje kontrole, mehanizme za otkrivanje i prijavu korupcije, etično i profesionalno postupanje, odnosno podizanje svijesti zaposlenih o etici i integritetu, kao i upravljanje ljudskim resursima. Planirano je da Metodologija bude primijenjena i na organe vlasti iz ostalih osam sektora.

Ključni nalazi projekta su predstavljeni na događaju „Integritet na djelu“.

KONTROLA DJELATNOSTI LOBIRANJA

Nakon što je ASK u I kvartalu **formirala Komisiju za polaganje ispita za obavljanje poslova lobiranja**, objavljena su **dva poziva** za prijavljivanje kandidata za polaganje ispita za obavljanje poslova lobiranja i **organizovana dva ispita**.

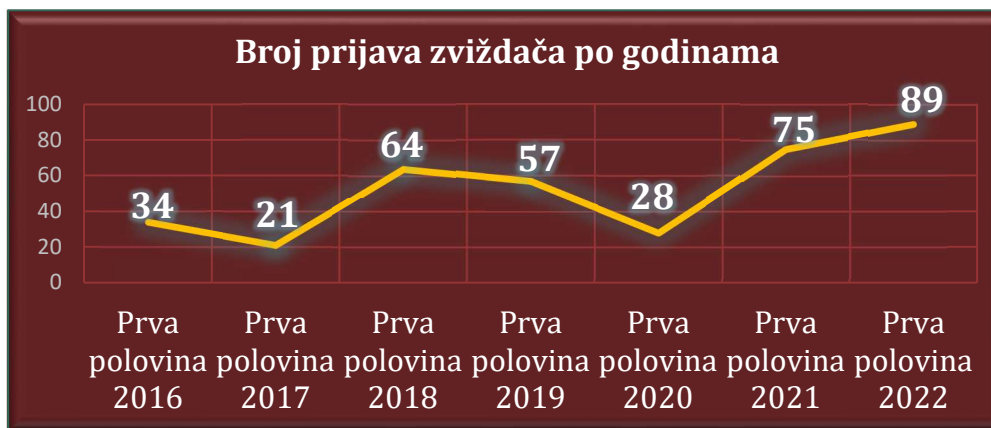
U II kvartalu 2022. godine **izdata su četiri sertifikata o položenom ispitu za obavljanje poslova lobiranja**, dok je **jedno fizičko lice**, nakon što je podnijelo zahtjev, **upisano u registar lobista**.

U registar lobista je trenutno upisano šest fizičkih lica i jedno pravno lice.

Ministarstvo pravde **nastavilo je da radi na Nacrtu Zakona o lobiranju**, usklađujući ga sa komentarima Sekretarijata za zakonodavstvo, predlozima Savjeta ASK i Mišljenjem o Nacrtu Zakona koje je izradio ekspert Savjeta Evrope. Takođe, održan je sastanak **Radne grupe za izradu podzakonskih akata o lobiranju**, koja je izradila nacрте na osnovu kojih će se dalje razvijati predlozi potrebnih podzakonskih akata.

POSTUPANJE PO PRIJAVAMA ZVIŽDAČA I ZAŠTITA ZVIŽDAČA

Agencija je u prvoj polovini 2022. godine zaprimila **89 prijava zviždača** - najviše od početka rada ASK na nivou prvih šest mjeseci godine, čime se nastavlja trend rasta broja prijava.

Od ukupnog broja prijava zviždača, 43 su podnijete anonimno.

U prvoj polovini 2022. godine Agencija je **okončala 19 postupaka po prijavama zviždača**, od kojih je **u 4 utvrđeno postojanje ugrožavanja javnog interesa** i Agencija je dala **6 preporuka** zakonskim obveznicima za unapređenje transparentnosti i otklanjanje korupcijskih rizika (realizovana 1, rok realizacije za 5 dospijeva u narednom periodu).

Agencija je **nadležnim tužilaštvima** na dalje postupanje ustupila **3 prijave zviždača** (postupci u toku), a **1 drugom nadležnom organu**.

Takođe, ASK je pokrenula **7 postupaka po službenoj dužnosti** zbog sumnje u postojanje ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije i **nastavila rad na 4 ex officio postupka** iz 2021. godine. **Okončana su 4 postupka** i **u svima je utvrđeno postojanje ugrožavanja javnog interesa**. Agencija je tim povodom dala **6 preporuka** zakonskom obvezniku za unapređenje transparentnosti i otklanjanje korupcijskih rizika (dvije nijesu realizovane, te je u tom smislu Agencija postupila u skladu sa ovlaštenjima koja proizilaze iz odredbe člana 53 ZSK).

U prvoj polovini 2022. godine Agenciji su podnijeta **3 zahtjeva za zaštitu zviždača**, a **nastavljen je rad na jednom postupku po zahtjevu za zaštitu iz 2021. godine**. Jedan postupak je obustavljen iz razloga povlačenja zahtjeva, u jednom nije utvrđena osnovanost zahtjeva, dok su ostala dva postupka u toku.

Agencija je posvećena usklađivanju nacionalnog zakonodavstva iz domena svoje nadležnosti sa međunarodnim standardima.

S tim u vezi, v.d. pomoćnika direktorice prisustvovao je **sedmom sastanku ekspertske grupe Evropske komisije vezano za implementaciju Direktive (EU) 2019/1937**, s ciljem daljeg unapređenja zakonskog okvira u svrhu adekvatnije zaštite zviždača i stvaranja preduslova za efikasniju borbu protiv korupcije.

PRAĆENJE PROPISA I DAVANJE MIŠLJENJA NA PROPISE IZ OBLASTI ANTIKORUPCIJE

U prvoj polovini 2022. godine Agencija je sačinila:

- ✓ **Analizu propisa na nivou državne uprave⁵** u cilju unapređenja rješenja sprečavanja sukoba interesa, kao preuzetu obavezu iz Dinamičkog plana aktivnosti koje vode do ispunjenja privremenih mjerila u Poglavlju 23 – pravosuđe i temeljna prava. Analiza obuhvata **9 zakona i 5 drugih propisa⁶**, a rezultirala je smjernicama, odnosno preporukama za nadogradnju zakonskog okvira koji uređuje politiku sprečavanja sukoba interesa na nivou državne uprave;
- ✓ **Mišljenje na Zakon o zdravstvenoj zaštiti;**
- ✓ **Mišljenje na Zakon o crnogorskom državljanstvu;**
- ✓ **Mišljenje na Pravilnik o programu i načinu polaganja ispita provjere znanja stečajnog upravnika.**

Time je Agencija već u prvih šest mjeseci 2022. analizirala ukupno **17 propisa**, što je **uvećanje za 70% u odnosu na kompletnu 2021. godinu i više nego u prethodne četiri godine zbirno.**

⁵https://www.antikorupcija.me/media/documents/Analiza_propisa_na_nivou_dr%25%BEavne_uprave_u_cilju_unapre%C4%91enja_rje%C5%A1enja_spr.pdf

⁶ Zakon o radu, Zakon o državnim službenicima i namještenicima, Zakon o javnim nabavkama, Zakon o unutrašnjim poslovima, Zakon o odbrani, Zakon o Vojski Crne Gore, Zakon o carinskoj službi, Zakon o poreskoj administraciji, Zakon o inspekcijском nadzoru, Etički kodeks državnih službenika i namještenika, Pravilnik o evidenciji i Metodologiji analize rizika u vršenju kontrole u postupcima javnih nabavki, Pravilnik o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki, Kodeks policijske etike, Uredba o Listi vojne opreme i proizvoda, postupku i načinu sprovođenja javnih nabavki u oblasti odbrane i bezbjednosti

METODOLOGIJA ZA ANALIZU PROPISA

U saradnji sa Programom Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) u Crnoj Gori, intenzivno je rađeno na unapređenju **Metodologije za analizu propisa** u cilju određenja rizičnih oblasti od nastanka korupcije, posebno dijela Metodologije koji se odnosi na listu rizika, sve u cilju lakše i objektivnije identifikacije budućih propisa koji bi bili predmet analize Agencije. To je **rezultiralo izradom Analize** koja sadrži:

- **Uporednu analizu** koja obuhvata praksu 11 zemalja;
- **Analizu stanja u Crnoj Gori**, sa preporukama za unapređenje stanja u ovoj oblasti;
- Predlog **Preliminarne kontrolne liste na rizike od korupcije**.

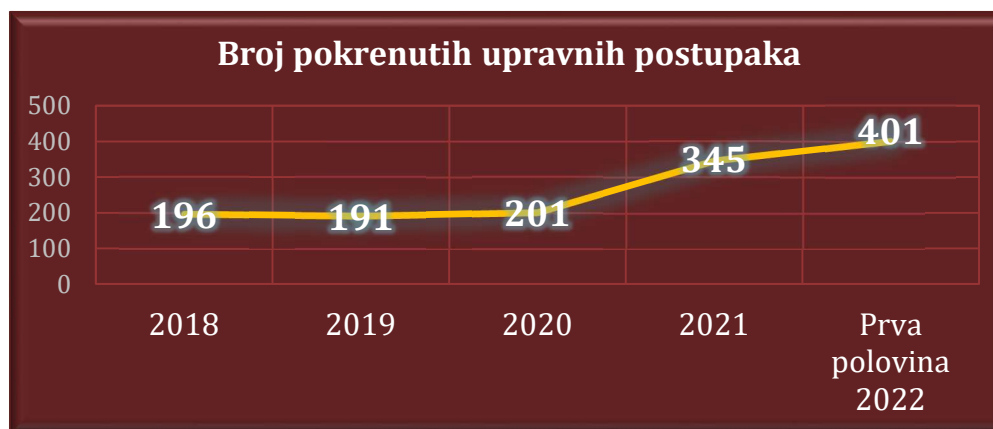
Metodologija će biti unaprijeđena u skladu sa preporukama eksperta UNDP.

Kroz **učesće u radnim grupama**, ASK je dala puni doprinos izradi Nacrta zakona o izmjenama i dopunama zakona o lobiranju, međunarodnim restriktivnim mjerama, kao i o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću i imovine nezakonitog porijekla, te seta medijskih zakona.

VOĐENJE UPRAVNIH POSTUPAKA IZ NADLEŽNOSTI ASK

Agencija je nastavila intenzivan rad u oblasti vođenja upravnih postupaka, pa je tako u prvoj polovini 2022. godine **pokrenula 401 upravni postupak protiv javnih funkcionera** (11 u oblasti sprečavanja sukoba interesa i poštovanja ograničenja u vršenju javnih funkcija i 390 u oblasti provjere prihoda i imovine).

Time je ASK samo u prvih šest mjeseci 2022. godine pokrenula za 16,2% više postupaka u odnosu na cjelokupnu 2021. godinu, i značajno više u odnosu na godišnji nivo 2018, 2019. i 2020.

To je prvenstveno uslovljeno **većim brojem pokrenutih upravnih postupaka u oblasti provjere prihoda i imovine**, koji se odnose na **netačne i nepotpune podatke u izvještajima**.

Okončana su ukupno 232 postupka (uključujući predmete iz prethodnog perioda) i **kršenje Zakona utvrđeno u 219 postupaka (94,4%)**.

Procenat utvrđenih kršenja zakona značajno je veći u prvoj polovini 2022. u odnosu na iste izvještajne periode prethodne tri godine rada ASK.

Organi vlasti su nakon okončanih upravnih postupaka, u dijelu sprječavanja sukoba interesa i ograničenja u vršenju javnih funkcija, kao i u dijelu provjere prihoda i imovine, u prvoj polovini 2022. dostavili **7 odgovora**:

- ✓ za 2 javna funkcionera je prestao mandat;
- ✓ u 4 predmeta je izrečena disciplinska mjera – opomena;
- ✓ u 1 je konstatovano da je javni funkcioner podnio ostavku.

Upravni sud je u prvoj polovini 2022. donio **41 presudu u postupcima po tužbama na akte Agencije**, kojima je:

- ✓ 36 Odluka potvrdio i odbio tužbe kao neosnovane;
- ✓ 3 Odluke poništio i predmet vratio na ponovni postupak;
- ✓ u 2 predmeta obustavio postupak.

POKRETANJE PREKRŠAJNIH POSTUPAKA I IZDAVANJE PREKRŠAJNIH NALOGA

Agencija je u prvih šest mjeseci 2022. godine, zbog kršenja antikorupcijskih zakona, nadležnim sudovima za prekršaje podnijela ukupno **812 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka**:

- ✓ **692** zbog kršenja ZSK;
- ✓ **120** zbog kršenja ZFPSiIK.

U tom periodu **okončano je ukupno 499 postupaka** (uključujući i postupke po zahtjevima iz prethodnih godina i realizovane prekršajne naloge), od čega su u **93% izrečene sankcije**. Ukupan iznos novčanih kazni iznosi **57.890€**.

Broj pokrenutih prekršajnih postupaka u prvoj polovini 2022. godine **veći je za 24,5% u odnosu na isti izvještajni period 2021, a značajno veći i u odnosu na godišnje nivoe prethodnih godina rada ASK**. Ovo je prvenstveno **generisano većim brojem pokrenutih prekršajnih postupaka u oblasti provjere prihoda i imovine**, usljed intenzivnijeg rada i proaktivnog pristupa ASK.

EDUKACIJE I ODNOSI S JAVNOŠĆU

U prvoj polovini 2022. Agencija **intenzivno sprovodi edukativne aktivnosti**, te je u skladu sa usvojenim *Godišnjim planom obuka za obveznike zakona* iz nadležnosti ASK, **organizovala čak 21 obuku (više u odnosu na čitavu prethodnu godinu), koje je pohađalo 217 polaznika:**

- ✓ u pet opština održane su obuke za novoimenovane javne funkcionere koji su stupili na funkciju nakon lokalnih izbora, na teme „Prijavljivanje prihoda i imovine i sprečavanje sukoba interesa“;
- ✓ jedna obuka na temu „Prijavljivanje prihoda i imovine“ održana je za javne funkcionere u Upravi za zaštitu imovinsko pravnih interesa Glavnog grada;
- ✓ u šest opština u kojima se planira održavanje lokalnih izbora održane su obuke na temu „Kontrola finansiranja političkih subjekata i integritet organa vlasti u izbornoj kampanji“;
- ✓ dvije obuke na temu „Integritet u javnoj upravi i sprovođenje plana integriteta“ organizovane su u saradnji sa Upravom za kadrove;
- ✓ sedam obuka održano je u okviru trećeg ciklusa Programa obrazovanja za sticanje ključnih vještina za obavljanje poslova menadžera integriteta, u saradnji sa Upravom za kadrove.

Transparentnost je ojačana kroz veću otvorenost prema medijima, o čemu svjedoči činjenica da je **medijska slika o ASK bila izrazito povoljna**. O tome govori odnos pozitivno i negativno intoniranih medijskih objava, koji je ključan za stvaranje imidža – **pozitivno intoniranih u prvoj polovini godine bilo je gotovo dva i po puta više**. O značajnom poboljšanju medijske slike o Agenciji svjedoči i podatak da je broj pozitivno intoniranih objava u prvoj polovini 2022. veći nego u kompletnoj 2018. i 2019. godini.

SARADNJA SA DRŽAVNIM INSTITUCIJAMA I CIVILNIM SEKTOROM

U duhu produbljivanja međuinstitucionalne saradnje i snaženja sistemskog odgovora na korupciju, Agencija je ostvarivala **intenzivnu saradnju sa državnim institucijama**, i u tom smislu održano je **više sastanaka sa najvišim predstavnicima izvršne i zakonodavne vlasti** – ministrom bez portfelja **Zoranom Miljanićem**, ministrom pravde **Markom Kovačem**, ministrom javne uprave **Marašom Dukajem**, ministrom vanjskih poslova **Rankom Krivokapićem**, predsjednicom Skupštine Crne Gore **Danijelom Đurović** i državnim sekretarom u Ministarstvu kapitalnih investicija **Admirom Šahmanovićem**.

U cilju **daljeg razvoja saradnje sa civilnim sektorom**, predstavnici Agencije sastali su se sa predstavnicima *NVO Centar za građanske slobode (CEGAS)* i *Centar za monitoring i istraživanje (CeMI)*. Tom prilikom, sagovornici su upoznati sa aktivnostima koje ASK preduzima i koje će preduzimati u **kontroli i nadzoru izbornih kampanja za predstojeće lokalne izbore**. Takođe, u skladu sa zaključkom Savjeta Agencije sa 66. sjednice, započete su i konsultacije sa NVO sektorom na temu **unapređenja forme izvještavanja ASK**.

MEĐUNARODNA SARADNJA

Predstavljeni rezultati rada takođe su posljedica primjene svih metodologija, projekata i ekspertskih znanja koja Agencija kontinuirano dobija od međunarodnih partnera.

Agencija je u okviru međunarodne saradnje nastavila sa **kontinuiranim jačanjem institucionalnih kapaciteta i unapređenjem rada.**

Uz podršku Savjeta Evrope, obavljena je **prva od predviđene tri faze analize ZSK**, koja je rezultirala izradom **Tehničkog dokumenta**, u kojem su predstavljene analiza, zaključci i preporuke u vezi sa dijelovima ZSK koji uređuju osnivanje i rad Agencije. U dokumentu se konstatuje da **Zakon** obuhvata brojne progresivne odredbe koje štite položaj ASK, ali da ipak **ostavlja određeni prostor za neprimjeren spoljni pritisak i političko uplitanje u rad Agencije**. U tom dijelu naglašava se da su zakonske odredbe spriječile pokušaje da se smanji zakonom definisani budžet Agencije, ali da ZSK nije mogao obezbijediti potpuno ostvarivanje prava na nezavisno raspolaganje budžetom. Pored toga, nezavisnost i efikasnost Agencije mogle bi biti ograničene zbog nepostojanja jasnih i konkretnih zakonskih odredaba u pogledu njenih nadležnosti, upravljanja kadrovima, imenovanja i razrješenja viših rukovodilaca, žalbenih postupaka i politike kažnjavanja. Zbog svega navedenog, dokument opisuje niz preporuka za unapređenje zakonskog okvira koji bi spriječio neprimjerene pritiske i uplitanje, ali i omogućio djelotvorniji, nezavisniji i efikasniji rad Agencije.

Preostale dvije faze analize Zakona biće završene do kraja godine, nakon čega će biti odlučeno da li će se pristupiti izradi novog zakona ili izmjenama i dopunama postojećeg.

U okviru II faze Horizontalnog programa (Savjet Evrope i EU) aktivno je rađeno i na izradi **Komunikacione strategije ASK**, u cilju unapređenja komunikacije i saradnje sa domaćom i međunarodnom javnošću.

U okviru podrške UNDP u Crnoj Gori:

- ✓ Usvojen je **Strateški plan ASK (2022-2024)**;
- ✓ Nastavljeno je sprovođenje **Metodologije za procjenu antikorupcijskih instrumenata u organima vlasti**;
- ✓ rađeno je na unapređenju **Metodologije za procjenu rizika od korupcije u propisima**.

Uz podršku Ambasade SAD u Crnoj Gori, nastavljene su aktivnosti u pogledu usklađivanja internih procedura Agencije sa **ISO 9001 standardima**.

Agencija je u izvještajnom periodu, kao nacionalni koordinator obaveza koje proističu iz potpisivanja Konvencije Ujedinjenih nacija protiv korupcije (UNCAC) od strane Crne Gore koordinisala i organizovala **posjetu predstavnika Sekretarijata Kancelarije za drogu i kriminal (UNODC) i nadležnih evaluatora (predstavnika Iraka i Estonije)** u kombinovanom formatu. Radna posjeta je bila jedan u nizu koraka u ocjenjivanju Crne Gore u primjeni UNCAC-a, jedinog pravno obavezujućeg univerzalnog antikorupcijskog instrumenta. U ovom, drugom ciklusu evaluacije, pod lupom je bila primjena poglavlja II –

Preventivne mjere, i V – Povraćaj imovine. Sljedeći korak biće izrada konačnog Izvještaja za Crnu Goru, koji će pokazati da li i u kojoj mjeri naša država svojim zakonodavstvom i praksom ispunjava članove Konvencije u pomenutim poglavljima.

Tokom drugog kvartala **predstavnici Agencije** (koja ima ulogu nacionalnog koordinatora za ispunjavanje svih obaveza koje proističu iz članstva Crne Gore u Grupi zemalja za borbu protiv korupcije Savjeta Evrope - GRECO) **učestvovali su na 91. plenarnoj sjednici GRECO-a** u Strazburu, na kojoj je razmatran i **Evaluacioni izvještaj za Crnu Goru** „*Prevenција korupcije u odnosu na najviše nivoe izvršne vlasti i policiju*“. Tom prilikom navedene su preporuke koje naša država treba da ispuni u sljedećih 18 mjeseci kako bi unaprijedila institucionalni i zakonodavni okvir i praksu u ovim oblastima.

